

MISIJA NDJOKO

petnaestak
metara od rijeke
Zambezi

Anton, Josip i Boris
na rijeci Zambezi

Svugdje prisutni slonovi

Rad u selu -
Josip i Anton

DVOJICA RIJEČKIH BOGOSLOVA ANTON BUDINIĆ I JOSIP PENDE U SELIMA ZAMBIJE

Zauvijek žedni afričke vode

Domaćin im je bio iskusni misionar Novaljac vlč. Boris Dabo, koji ih je iz divljenja prirodi brzo vratio u stvarnost riječima: **Ovdje u ruralnom području obitelji su već ostale bez hrane jer je prošle sezone bila velika suša**

**Kumstvo
na daljinu**

Misionari u Zambi

Umjesto sjedenja pred televizorom i po kafićima ili pak putovanja u zemlje koje privlače turiste na odmor, postoji drugačiji i za širu zajednicu svakako djelotvorniji oblik korištenja slobodnog vremena. Za takvo nešto potrebno je imati iovac za zrakoplovnu kartu, ali prvenstveno dobru volju i vjeru da s dvije ruke čovjek može učiniti puno toga do broga onima koji bez tuđe pomoći ne mogu preživjeti.

Simbol nedostatka hrane i ostalih egzistencijalnih stvari za život već dugi niz godina je afrički kontinent u čijim gotovo svim državama djeluju misionari, ljudi koji su napustili lagodan život, toplinu svoga doma, obitelj, prijatelje i širu zajednicu, samo iz jednog razloga – afričkom narodu pružiti pomoć u svoj širini toga uzvišenog pojma. Muškarci i žene, svećenici i laici, u konačnici nije važno tko je misionar. Bitno je samo da želi biti čovjek za druge, često daleko od očiju modernoga društva, tamo gdje ljudi nisu opterećeni posljednjom modom ili gdje najveći problem društva nije hoće li njihova zemlja nastupati na velikom sportskom natjecanju.

Poslijepodnevna kava

Tijekom jedne poslijepodnevne kave, u srcu Josipa Pendea, polaznika Bogoslovnog sjemeništa »Ivan Pavao II.« u Rijeci, rođena je ideja da u Zambiji posjeti svoga ujaka i misionara vlč. Borisa Dabu, rođenog u Novalji. Ideju je predočio kolegi bogoslovu Antonu Budiniću, koji je takvo nešto spremno prihvatio, pa nakon primitka odobrenja u svojim biskupijama i obiteljima, entuzijastično planiranje trodnevnog putovanja u daleku i za njih nepoznatu Afriku moglo je početi. Put zrakoplovom na relaciji Zagreb – Frankfurt – Johannesborugh – Livingstone, trajao je 20-ak sati.

Mnoga djeca će konačno jesti palentu nakon više dana gladovanja

Boris Dabo

Boris Dabo, Anton Budinić (stoji) i Josip Pende sa stanovnicima misije Ndjoko

U zračnoj luci u Livingstoneu radosno ih je dočekao vlč. Dabo i odmah ih uputio što će koji dan raditi, gdje će ići.

– U Livingstoneu, poznatom po Viktorijinim slapovima, boravili smo kod franjevačka kapucina koji su nas prijateljski prihvatili. Sljedeći smo dan napunili automobil ljudima, hranom i ostalim potrepštinama te se uputili u misiju Ndjoko gdje smo proveli većinu vremena. Nakon putovanja od pet-šest sati što asfaltirano, što pješčanom cestom, stigli smo u misiju Ndjoko i smjestili se u gostinjskoj kući, svega 15-ak metara od rijeke Zambezi. Uz kuću je vrt gdje vlč. Boris uzgaja voće i povrće, o čemu brine Vincent, jedan od bliskih suradnika misije, počinju svoju priču mladići Anton i Josip, kojima su fakultetske brige i ostale obveze po dolasku u za njih novi svijet u trenu smetnuli s uma, jer, kako kažu, dani u misiji Ndjoko bili su im prilično ispunjeni.

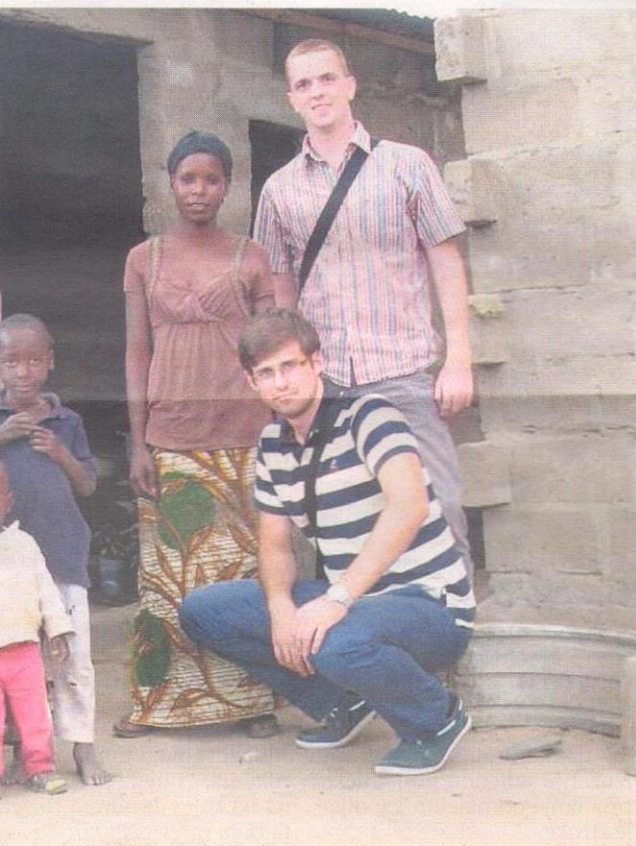
Velika suša

Svećenik Dabo ima dugo-godišnje, točnije 30-godišnje misijsko iskustvo rada u Africi. Uz prvotnu svećeničku službu u misiji još je i građevinar, bolničar, vozač pa čak i

sudac, jer koji god problem nastane u selu, odmah se ide k njemu i obično sve dobro završi.

– Ovdje u ruralnom području obitelji su već ostale bez hrane jer je prošle sezone berba kukuruza bila ispod standarda zbog velike suše. Čujem da su već neke škole zatvorene jer djeca i odrasli kreću u šumu tražiti divlje plodove za preživljavanje. Pomoć koju država obećava malo je vjerojatna i ljudi se snalaze kako mogu. Prvi mladi kukuruz može se očekivati tek oko Božića, ali berba će biti tek druge godine jer prva sezonska kiša se tek očekuje krajem godine. Pita sam jutros upravitelja škole u Njoko Malomo što će djeca imati za ručak. Kaže da će biti palente s povrćem i grahom a oni koji su platili pojeli su, za dan nezavisnosti, fritulu i napili se vode. Tako će mnoga djeca jesti palentu nakon više dana gladovanja, ističe ovaj 62-godišnji misionar koji je u misiji Shangombo uz duhovne aktivnosti radio i na aktivnosti za razvoj kao uvođenje nove proljoprivredne kulture: sijanja riže i suncokreta. Zajedno s lokalnim stanovništvom podnio je opasnosti

Dabo, koji ih je iz divljenja prirodi
družu obitelji su već ostale bez

” Pozdravljali su nas na sljedeći način: dvostruki pljesak, rukovanje i opet dvostruki pljesak

Josip Pende

gradanskog rata u susjednoj Angoli. Mnogi su bježali ali on je izdržao dok se rat nije smirio.

Ogromno gostoprimstvo

– Jedan smo dan posjetili poglavicu obližnjeg sela. Očekivali smo čovjeka odjevenog u tradicionalno afričko ruho, a dočekao nas je nasmijani starac s ozbiljnom ženom i malim unukom. Kada smo se fotografirali, posebno smo to obavili sa ženom, a posebno s poglavicom i tu smo zaključili tko vlada selom. U svakom selu doček je bio nevjerovatan, s takvim se gostoprimstvom još nikada nigdje nismo susreli. U posebno lijepom sjećanju ostao nam je posjet prvom selu Mandila gdje su nas, unatoč nekoliko sati zakašnjenja, dočekali veselom pjesmom. Naravno, uz pjesmu je bio i pose-

ban ples nakon kojeg su nam svi, od djece do staraca, dolazili ususret i pozdravljali nas na sljedeći način: dvostruki pljesak, rukovanje i opet dvostruki pljesak. Nakon jedne svečane mise na kojoj smo sudjevali, uslijedio je svečani ručak bez pribora za jelo: bijela palenta (na silozi: vuhobe), sušena srnetina i zelje – pravi misijski ručak, kažu Anton i Josip, susrevši se s činjenicom da se mnogi žitelji Zambije ne odlučuju za kršćansku ženidbu jer imaju više žena, čemu u prilog ide dugogodišnja tradicija. Zbog poligamije često puta majke ostanu same s mnogo djece. Veliki problem je i nepismenost jer si rijetki mogu priuštiti osnovnoškolsko školovanje. No, tu su dobročinitelji koji su uvijek spremni odvojiti makar mali dio za misije. Inače, katoličanstvo je u toj zemlji novija pojava, nazočna tek kojih 70-ak godina.

Pauk – kućni ljubimac

– Nekoliko smo puta imali bliske susrete s afričkim životinjama. Bilo je tu bježanja od slonova, straha od velikog pauka u kući (koji je inače »kućni ljubimac« jer ubija štetne insekte), a najviše su nas naljutile životinje koje nam či-

Kumstvo na daljinu

Misionarski rad u Zambiji i ostalim zemljama svijeta pogodnim glađu i siromaštvom ne bi bio moguć bez molitvene i financijske podrške ljudi u ostatku svijeta. Jedan od načina pomoći misijama jest akcija »Kumstvo na daljinu« Nacionalnog misijskog ureda za školovanje djece, mladih i bogoslova u Africi. Za jednu godinu školovanja svakom osnovnoškolcu u Africi potrebno je 100 eura, srednj-oškolcu 200 do 300, a bogoslovu 1.500 eura. Sve informacije mogu se dobiti na broj telefona 01/46 69 253, e-mail: missio.croatia@zg.t-com.hr ili adresi Nova Ves 4 u Zagrebu.

Otišao daleke 1983.

Misionar Boris Dabo je svećenik krčke biskupije koji kao »fidei donum« misionar radi u Zambiji od 1983. Do sada je službovao u raznim misijama na području biskupije Livingstone na čijem velikom teritoriju ima područja koja još nisu evangelizirana. Dosad je otvorio nove misije u Shangombo i Lusu koje su predane na upravljanje biskupiji a onda je poslan u Ndjoko da tamo osnuje novu, treću misiju u kojoj se nalazi već tri godine.

tavu noć nisu dale spavati. Naime, iznad glave, između stropa i krova, stalno nam je nešto »rondalo«. Bili smo sigurni da su to miševi i da je pitanje trenutka kad će nam cijela ekipa pasti na krevet. Cijelu noć nismo oka sklopili. Kada smo ujutro sve ispričali vlč. Borisu, on se nasmijao i rekao da su to najvjerojatnije šišmiši. I bio je u pravu, prepričavaju momci jednu od afričkih anegdota.

Iako u Zambiji nisu bili dugo, na kraju im se nije bilo lako oprostiti s ljudima u misiji. »Tko se jednom afričke vode napije, za njom uvijek žeda«, glasi prigodna krilatica koja se ovim mladićima, budućim svećenicima, usjekla u srce te koja će ih upućivati prema ljudima u potrebi.

**Boris Dabo, Anton Budinić
(stoji) i Josip Pende sa
stanovnicima misije Ndjoko**

